

Agentschap NL
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

InfoMil Perspectief | 1

Jaargang 1 | september 2011

>> Als het gaat om milieu en leefomgeving

Uitgelicht

---

4 Raamwet omgevingsrecht

Edward Stigter, programmadirecteur

Eenvoudig Beter

Waarom moet de wet- en regelgeving voor milieu, natuur, water en ruimtelijke ordening fundamenteel op de schop? Edward Stigter, programmadirecteur Eenvoudig Beter legt dat uit. *Lees verder >>*

---

8 Betere bescherming tegen geluidsoverlast langs rijks- en spoorwegen

---

Nieuwe wet 1 januari 2012 in werking

Gemeenten die nieuwe woningen langs rijks- en spoorwegen willen bouwen, moeten op dit moment verkeersprognoses opvragen bij Rijkswaterstaat en ProRail. Een nieuwe wet vervangt deze ingewikkelde methodiek door een waardevaste methode. *Lees verder >>*

---

10 Van theorie naar praktijk

Natuurbeschermingsrecht

Nederland telt 162 Natura 2000-gebieden waar bijzondere regels gelden om ze te beschermen. Beheersplannen, de Natuurwet en de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie moeten een praktische toepassing van de huidige wet- en regelgeving mogelijk maken.

Lees verder >>

---

12 Alle watervergunningen en watermeldingen digitaal

Omgevingsloket online

Vanaf 10 oktober is het Omgevingsloket online uitgerust met de nieuwe watermodule. Hoe past dat in het werk van de waterbeheerders?

Mariska van der Pol van het Hoogheemraadschap van Rijnland en Peter de Putter namens IenM geven een toelichting. *Lees verder >>*

Inhoudsopgave

4 | Raamwet omgevingsrecht

7 | Wijziging Vuurwerkbesluit uitgesteld

8 | Betere bescherming tegen geluidsoverslast langs rijks- en spoorwegen

10 | Van theorie naar praktijk

12 | Alle watervergunningen en watermeldingen digitaal

14 | Werken aan veilige scholen

Colofon

InfoMil Perspectief is de digitale opvolger van het tijdschrift 'InfoMil Nieuws' en verschijnt viermaal per jaar via een gratis abonnement. Kenniscentrum InfoMil maakt onderdeel uit van divisie NL Milieu en Leefomgeving van het Agentschap NL.

De divisie NL Milieu en Leefomgeving stimuleert de realisatie van duurzame ambities door het verbinden van partijen, de toetsing aan milieuwetgeving en met financiering, informatie en advies.

Aanvragen en adreswijzigingen uitsluitend per mail doorgeven.

Overnemen met bronvermelding is toegestaan.

Redactieadres

InfoMil Perspectief

Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag

E-mail redactie

Website InfoMil

ISSN 212-0580

Publicatienummer: 1INFO1101

De eerste!

Met trots presenteren we u hierbij het eerste nummer van InfoMil Perspectief, het nieuwe digitale magazine van Kenniscentrum InfoMil. InfoMil Perspectief bouwt voort op de solide en succesvolle fundamenten van InfoMil Nieuws. Het brengt u net als voorheen de achtergronden en ontwikkelingen op het gebied van milieu- en omgevingswet- en regelgeving. Door middel van interviews met mensen uit de praktijk en het beleid en met experts van Kenniscentrum InfoMil schetsen we een zo compleet mogelijk beeld vanuit verschillende standpunten.

Tegelijkertijd biedt dit nieuwe medium ook allerlei extra mogelijkheden: zo kunnen we interactieve elementen toevoegen als video, fotocarroussels en presentaties. Ook kunt u met een muisklik naar relevante extra informatie: denk aan websites, LinkedIn-discussiegroepen of apps. Daarmee ontsluit het veel meer informatie dan alleen de tekst die zichtbaar is in het artikel. Ook kunt u het hele e-zine of artikelen daaruit eenvoudig met collega's en anderen delen.

Wilt u het e-zine printen, dan zijn er twee mogelijkheden:

- Full colour print: vanuit het menu bovenaan print u het hele magazine of een pagina full colour
- Eco-print (zwart-wit): deze kan via [deze link](#) worden bereikt

We horen natuurlijk graag wat u als lezer van ons nieuwe e-zine vindt, want 'the proof of the pudding is in the eating...'. In het volgende nummer zullen we daartoe een survey opnemen. Uw ideeën, wensen, reacties en opmerkingen voor dit nummer kunt u met ons delen door een mail te sturen aan [de redactie](#).

Wij wensen u veel leesplezier!
De InfoMil Perspectief-redactie

Edward Stigter, programmadirecteur Eenvoudig Beter

“Fundamentele hervorming van het omgevingsrecht is noodzaak”

Het interdepartementale programma Eenvoudig Beter gaat het omgevingsrecht veranderen. Minder regels, betere aansluiting op Europese richtlijnen en de praktijk moeten gebiedsontwikkelingen vergemakkelijken. Maar wel op een verantwoorde manier. Met inachtneming van gezondheid, veiligheid, duurzaamheid en rechtszekerheid. Dit resulteert in een nieuwe Raamwet omgevingsrecht, die voorjaar 2012 aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Programmadirecteur Edward Stigter over de noodzaak van deze fundamentele herziening.

Edward Stigter, programmadirecteur Eenvoudig Beter

Dit filmpje is een korte introductie over het interdepartementale programma Eenvoudig Beter.

De wetten en regels voor milieu, natuur, ruimtelijke ordening, water en bouwen zijn volgens Stigter zo complex geworden dat we soms niet meer weten wat we precies hebben geregeld. De programmadirecteur van Eenvoudig Beter stelt dat we daarnaast vaak ingewikkelde toeren uithalen om Europese regels in het Nederlands recht te verankeren. Zo'n wettelijk stelsel maakt gebiedsontwikkeling een lastige onderneming. Mede omdat de regels soms tegenstrijdig zijn en er vaak harde normen worden gesteld voor deelgebieden van het omgevingsrecht. Ook als iedereen een bepaalde ontwikkeling wenselijk vindt, kan het huidige wettelijk stelsel dit doorkruisen. De afwegingsruimte van provincies en gemeenten is daardoor soms zeer beperkt.

Onzekerheden

Volgens Stigter is het huidige wettelijk stelsel onder meer gebaseerd op het zoveel mogelijk wegnemen van onzekerheden. Daardoor is de wet- en regelgeving zeer gedetailleerd. Als gevolg hiervan moeten initiatiefnemers veel onderzoek verrichten. "Soms moeten we belachelijk veel informatie verzamelen voor een project. We zijn teveel bezig met het afvinken van allerlei lijstjes. In plaats daarvan moet het doel weer centraal staan."

Stigter noemt de milieueffectrapportage (m.e.r.) van de Tweede Maasvlakte een voorbeeld van hoe het niet moet. "Deze m.e.r. is 6.000 pagina's dik en kostte ongeveer 25 miljoen euro. Die m.e.r. heeft als product uiteindelijk maar een beperkte rol gespeeld bij de keuze voor de Tweede Maasvlakte, want het was duidelijk dat die er sowieso zou komen. Dat had aanzienlijk eenvoudiger en goedkoper gekund."

Betere besluitvorming

Alle omgevingsplannen, onderzoeken, etcetera, kosten ons in het fysieke domein nu zes miljard euro per jaar. "Op dit moment gaat circa tien procent van al onze investeringen op aan papier. Dat is vaak nuttig. Maar niet altijd en vaak kan het wel een onsje minder." De nieuwe Raamwet omgevingsrecht wil deze kosten met tien procent verminderen. Dat levert niet alleen een besparing op van 600 miljoen euro, het komt ook de besluitvorming ten goede. "Laat ik natuur en milieu als voorbeeld nemen. Nu kunnen we niet meer normaal over dit thema praten, omdat het synoniem is geworden voor onbegrijpelijke regels. Natuur en milieu is niet leuk meer, het is lastig. De effecten daarvan strekken verder dan een negatief artikel in de Telegraaf over de korenwolf. We moeten onze regels vereenvoudigen om weer op een positieve manier het gesprek over natuur en milieu aan te gaan. Kijk, je kunt ervoor kiezen om met hand en tand te verdedigen wat is opgebouwd. Maar daarna vindt een politieke en

"Soms weten we niet meer wat we precies hebben geregeld"

Edward Stigter, programmadirecteur Eenvoudig Beter

maatschappelijke afrekening plaats waar we uiteindelijk minder blij mee zijn."

Rechtszekerheid

Vereenvoudiging betekent niet dat natuur en milieu ondergeschikt worden aan andere belangen, zegt Stigter. "Minder regels moeten ook recht doen aan duurzaamheid, gezondheid en veiligheid. Dat kan ertoe leiden dat we een aantal milieudoelstellingen beter in de wet gaan verankeren. Een voorbeeld. Bij grote ruimtelijke projecten, zoals de aanleg van een snelweg, moeten we een milieueffectrapport (MER) opstellen als onderdeel van het proces. Vaak gebeurt dat achteraf, nadat het ontwikkelingsplan over de snelweg is vastgesteld. Maar het is effectiever als we zo'n MER in dit plan opnemen. Zo kun je het milieu al vroegtijdig en serieus meenemen in de ontwikkeling."

Een ander belangrijk punt is de rechtszekerheid.

"Burgers mogen natuurlijk wat vinden van een snelweg die in de buurt wordt aangelegd. Maar we zijn er nu te ver mee doorgeschoten. In verschillende plannen, op diverse momenten en op verschillende manieren zijn er mogelijkheden voor inspraak. Dat lijkt mooi, maar burgers weten vaak niet wanneer ze wat kunnen inbrengen. Juist vanwege de rechtszekerheid is het goed om de inspraakprocedure te stroomlijnen."

Waardevolle adviezen

Het omgevingsrecht uit zestig wetten en honderden regelingen in één wet samenvoegen is geen sinecure. Zeker niet als dat in zo'n kort tijdsbestek moet gebeuren. Hoe wil Stigter dit realiseren? "Onze allerbeste juristen hebben we in een interdepartementaal team samengebracht. Diverse adviesgroepen rondom thema's binnen het omgevingsrecht reflecteren op wat we doen en of het in de praktijk werkt. Daarin zijn provincies, gemeenten en waterschappen vertegenwoordigd om de aansluiting op de praktijk te waarborgen. Het tempo waarin we de wet moeten realiseren is bijzonder strak, maar er is een enorme betrokkenheid. Niet alleen vanuit de ministeries, ook vanuit de lokale overheden. We krijgen veel waardevolle adviezen. Iedereen ziet het belang in van deze wet en merkt dat de politiek er prioriteit aan geeft. Die betrokkenheid stelt ons in staat snel te handelen." ►

Geen lightversie

De Omgevingswet die er volgend jaar ligt, richt zich op de vier belangrijkste thema's die dwars door het omgevingsrecht heen gaan: integratie van plannen en toetsingskaders, vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte bij bevoegde gezagen, verminderen van onderzoekskosten, betere aansluiting op Europese wet- en regelgeving en stroomlijnen van besluitvormingsprocessen, in het verlengde van het advies van Elverding. "In de wet nemen we hiervoor uniforme uitgangspunten op, die de bepalingen van de huidige wet- en regelgeving vervangen. Hiermee zetten we een belangrijke stap in de hervorming van het wettelijk stelsel van omgevingsrecht. We gaan dus niet voor een 'lightversie', we werken aan een fundamentele hervorming."

Het moment

Gevraagd naar wat nu een goed voorbeeld is van integraal werken, antwoordt Stigter: "De Wabo. Het toont aan dat gemeentelijke afdelingen Milieu, Wonen en Ruimtelijke ordening heel goed kunnen samenwerken in vergunningverlening van omgevingsrecht." Minder regels in het omgevingsrecht is geen nieuw concept. Er zijn in het verleden minimaal zeventien initiatieven ondernomen om hier in het fysieke domein wat aan te doen. Geen van allen waren succesvol. Waarom gaat Eenvoudig Beter wel werken? "Er is nog nooit zo'n moment geweest om er echt wat aan te doen. Zowel politiek als maatschappelijk. Daarnaast kijken wij niet simpelweg wat er geschrapt kan worden aan

regels. Wij willen ook recht doen aan de inhoudelijke doelstellingen. En dat is belangrijk, want met een boekhoudkundige benadering - zoals het geval was bij die andere initiatieven - red je het niet. Inhoudelijk niet en politiek evenmin. Bovendien is nooit eerder het omgevingsrecht als geheel aangepakt. Hiermee is deze aanpak ook fundamenteel anders. Het moet eenvoudig beter." ◀

Uitvoering met Ambitie.nl

Onderzoek kennisbehoefte uitvoerders omgevingsrecht

Het Programma Uitvoering met Ambitie (PUmA) heeft als doel de kwaliteit van de uitvoering van het Omgevingsrecht te verbeteren (Ruimte, Bouwen, Milieu). Naast organisatorische aanpassingen zoals de RUD vorming, wordt ook gewerkt aan versterking en behoud van de kennis op alle niveaus van de uitvoering.

Om een goed beeld te krijgen, is het noodzakelijk te weten welke kennis beschikbaar is en welke behoefte er in het werkveld bestaat. Hiervoor is een onderzoek gestart onder medewerkers van provincies, gemeenten, milieudiensten en waterschappen.

Bent u werkzaam bij één van deze organisaties als vergunningverlener, handhaver, specialist of manager dan stellen wij het zeer op prijs als u deze vragenlijst invult. Dit kost u max. 20 minuten. De enquête is tot 30 september 2011 online beschikbaar. De deelnemers aan de enquête krijgen na afloop de resultaten op hoofdlijnen. Deze resultaten worden ook op de PUmA website gepubliceerd.

Klik hier om de enquête te starten.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Anneke van Leeuwen

De wijziging van het Vuurwerkbesluit is uitgesteld. De reden hiervoor is dat de Raad van State en de Europese Commissie essentieel commentaar hebben geleverd op de voorgenomen wijziging. Dat betekent dat de bestaande regels dit verkoopseizoen van kracht blijven. Wat betekent dit voor bevoegd gezag en bedrijfsleven?

Wijziging Vuurwerkbesluit uitgesteld tot zeker februari 2012

Senior projectleider Rob Duba van IenM hoopt deze maand meer te kunnen zeggen over de procedure die IenM gaat volgen naar aanleiding van het commentaar. “Het is lastig te zeggen hoe we hiermee inhoudelijk omgaan. Als alles meezit, kan de wijziging op zijn vroegst volgend voorjaar in het Staatsblad staan. Maar dan mag er niets tussenkomen of tegenzitten. En ik heb net teveel meegemaakt met dit besluit om daarvoor garanties af te geven.”

Duba kan niet te diep ingaan op het commentaar van de Raad van State en de Europese Commissie omdat het niet openbaar is. Maar hij kan wel zeggen dat het onder meer betrekking heeft op de extra bepalingen om de strafrechtelijke vervolging van illegaal vuurwerk te verbeteren. Dit onderdeel zou niet in lijn zijn met de vrije marktgedachte die aan de Europese regels ten grondslag ligt.

“Ik adviseer gemeenten in gesprek te gaan met bedrijven”

Rob Duba, IenM

Maatwerk

Het uitstel betekent onder meer dat gemeenten volgens de huidige regels vergunningen moeten verstrekken voor de opslag van meer dan 1.000 kilo consumentenvuurwerk. De voorgenomen wijziging in het Vuurwerkbesluit zou deze grens verruimd hebben tot 10.000 kilo. Sommige gemeenten hebben hierop geanticipeerd en nemen al enige tijd geen vergunningaanvragen in behandeling. Wat nu? Duba: “Helaas kan ik geen standaard advies geven. Het is vervelend voor al die ondernemers die op deze wijziging hebben gerekend, want het zal in een behoorlijk aantal situaties lastig zijn om nog over zo’n verplichte vergunning te beschikken. Maar dat is het risico van anticiperen. Ik adviseer gemeenten in gesprek te gaan met bedrijven en te proberen er samen uit te komen. Wat de beste koers is, zal per geval verschillen.”

Wijziging Vuurwerkbesluit

De wijziging van het Vuurwerkbesluit wil de uitvoering en handhaving van het huidige besluit verbeteren. Een aantal regels was onpraktisch en leidde tot onnodige administratieve lasten voor importeurs en verkopers van vuurwerk en bedrijven die met professioneel vuurwerk omgaan. Rob Duba: “Zo moet een detaillist nu registreren hoeveel vuurwerk hij verkoopt en aan wie. Dat is niet echt goed te doen. Een consument mag niet meer dan 10 kilo vuurwerk per keer kopen. Ook de vergunningplicht voor opslag van meer dan 1000 kilo vuurwerk en het professioneel afsteken van meer dan 100 kilo consumentenvuurwerk levert veel rompslomp op. Daarom zijn die grenzen in de voorgenomen wijziging verruimd tot 10.000 kilo opslag en 200 kilo consumentenvuurwerk. Dit betekent overigens niet dat we concessies doen aan voorschriften van de veiligheid. Die zijn zeer strikt.”

[Klik hier](#) voor meer nieuws en achtergronden over de wijzigingen in het Vuurwerkbesluit.

Betere bescherming langs rijks- en

Het aantal vrachtwagens op de A1 is de afgelopen jaren fors toegenomen. Vooral 's nachts. En dat merken omwonenden. Wettelijk is hier niets aan te doen. Maar dat gaat veranderen. Vanaf 1 januari treedt een nieuwe wet in werking onder de werknaam **Samenwerken aan de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid (SWUNG 1)**. Deze wet beschermt tegen geluidoverlast. Ook biedt de nieuwe wet meer duidelijkheid en zekerheid voor gemeenten die langs rijks- en spoorwegen willen bouwen.

De huidige Wet geluidhinder is ontoegankelijk en deels achterhaald. Als de verkeersintensiteit toeneemt, regelt deze wet niets voor het geluidsniveau. Dat gebeurt alleen bij aanleg van nieuwe of uitbreiding van bestaande wegen. Geluiddeskundige Gilles Janssen (IenM) stelt: "Op sommige wegen is het geluid in dertig jaar toegenomen met acht tot tien decibel."

Geluidplafonds

Hoe gaat de nieuwe wet de burger beschermen? Programmamanager geluid Jeanette Veurman (IenM): "Langs de rijks- en spoorwegen zijn om de honderd meter geluidplafonds vastgesteld. Rijkswaterstaat en ProRail moeten ervoor zorgen dat het geluidniveau daaronder blijft. Jaarlijks wordt hierover gerapporteerd in een openbaar verslag dat de Minister vaststelt. Als het geluidplafond toch wordt overschreden, moet de beheerder maatregelen treffen, zoals een geluidscherm, stil asfalt of raildempers. Als de kosten van maatregelen niet opwegen tegen de baten volgens de wettelijk vastgestelde doelmatigheidstoets, kunnen beheerders hiervan afwijken."

Daarnaast voorziet de wet in een saneringsprogramma.

tegen geluidsoverlast spoorwegen

Beheerders gaan geluidbeperkende maatregelen nemen als de belasting hoger is dan 65 dB als gevolg van een rijksweg of 70 dB als gevolg van een spoorweg.

Geluidregister

De hele systematiek is vastgelegd in een geluidregister met geluidplafonds dat wordt vastgesteld door de Minister en voor iedereen toegankelijk is via internet. Het register bevat ook alle relevante gegevens die ten grondslag liggen aan de geluidplafonds. “Denk aan verkeersintensiteiten, type wegdek en de aanwezigheid van geluidschermen”, zegt Veurman. “Ook kun je zien of een ontheffing is verleend of dat de plafonds door bijvoorbeeld saneringen zijn gewijzigd. Alles wat de nieuwe wet voorschrijft, is te vinden in het register.”

Geen verkeersprognoses

Voor gemeenten is dit van groot belang. Als ze nieuwe woningen langs rijks- en spoorwegen willen bouwen, hoeven ze niet meer contact op te nemen met Rijkswaterstaat en ProRail om verkeersprognoses op te vragen op grond waarvan gemeenten berekenen waar en hoeveel nieuwe woningen kunnen komen. Het geluidregister bevat alle benodigde gegevens. En die liggen in principe vast. Stefan Jak van ProRail: “Verkeersprognoses zijn altijd ingewikkeld en kunnen veranderen. Als een bouwproject bij een gemeente uitloopt, kan de prognose wijzigen en moeten gemeenten nieuwe berekeningen maken. Dit is met invoering van het geluidregister niet meer nodig. Het register bevat vaste waarden voor de berekende geluidproductieplafonds, die alleen via een procedure kunnen worden gewijzigd. Die zekerheid is prettig voor gemeenten en voor ons.”

Innovatie

ProRail is ook om andere redenen blij met de nieuwe regelgeving. Jak: “Als ProRail het spoornet wil aanpassen en onder de geluidplafonds blijft, hoeven hiervoor geen procedures meer worden te doorlopen. Dat stimuleert ook de spoorsector als geheel om onder deze waarden te

blijven en innovatief te zijn.”

Rijkswaterstaat en ProRail zetten op dit moment de punten op de ‘i’ van het geluidregister. Vanaf 2012 is dit voor iedereen te raadplegen.

Een nieuwe aanpak voor geluid

In het kader van dit onderwerp organiseert Kenniscentrum InfoMil op drie verschillende dagen een Actualiteitschakel “Bouwen langs rijkswegen en spoorwegen - Een nieuwe aanpak voor geluid”. Wil u deze ‘Schakel’ bijwonen? Dan kunt u zich via onderstaande banner registreren.

Lees meer over [SWUNGI](#)

Natuurbeschermingsrecht

Van theorie naar praktijk

De ingewikkelde rekenmodellen en aannames van het natuurbeschermingsrecht bezorgen veel milieuambtenaren en bestuurders hoofdbreken. Dat gaat veranderen. De Natuurwet, de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS) en de beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden moeten een praktische inpassing van natuur en ontwikkeling mogelijk maken.

Advocaat bestuursrecht Marcel Soppe en jurist Commissie m.e.r. Gijs Hoevenaars stellen zichzelf voor.

Tijdens hun presentatie over vergunningverlening, bestemmingsplannen, de milieueffectrapportage (m.e.r.) en Natura 2000 op de Schakeldag in juni, vlogen de technische termen de toehoorders om de oren. Advocaat Marcel Soppe van KienhuisHoving Advocaten en jurist Gijs Hoevenaars van de Commissie m.e.r. moesten soms alle zeilen bijzetten om duidelijk te maken welke wettelijke acties nodig zijn in het kader van natuurbescherming. “De juridische werkelijkheid is soms ver van de praktijk verwijderd”, zegt Hoevenaars. “Er wordt nu veel gewerkt met ingewikkelde rekenmethoden, aannames en onzekerheden om bijvoorbeeld aan te tonen dat de populatie van een diersoort intact blijft als een gebied wordt ontwikkeld.”

Nieuwe jurisprudentie

Passen provincies en gemeenten de regels niet goed toe, dan is de kans groot dat de zaak voor de rechter komt. Dat gebeurt steeds meer. De laatste jaren lijkt ‘natuur’ te zijn ontdekt, zeggen Hoevenaars en Soppe. “Milieuorganisaties, maar ook projectontwikkelaars en andere belanghebbenden weten de weg naar de rechter te vinden”, zegt Soppe. “Elke woensdag verschijnt nieuwe jurisprudentie over natuurbeschermingsrecht. Zo liggen er honderden zaken over stikstofbelasting in Natura 2000-gebieden op de plank om behandeld te worden bij de Raad van State. Namens mijn cliënten houd ik de jurisprudentie nauwgezet bij.”

Vergunningverlening

Voor activiteiten in en rondom een Natura 2000-gebied is in bepaalde gevallen een vergunning nodig van de Natuurbeschermingswet 1998. Het proces dat hieraan vooraf gaat, is de habitattoets. Die dient om vast te stellen of, en zo ja onder welke voorwaarden, activiteiten mogen worden toegelaten. De habitattoets bestaat uit een aantal onderdelen. De voortoets is een handig hulpmiddel om te bepalen welke effecten optreden voor de natuur. Zijn er significante negatieve effecten te verwachten, dan moet de zogenoemde verslechterings- en verstoringstoets of de passende beoordeling worden doorlopen. Afhankelijk van de resultaten daarvan, kunnen alternatieve en/of compenserende maatregelen worden getroffen.

Wanneer moet u nu wat doen? De [Checklist vergunningverlening](#) biedt uitkomst.

Praktische benadering

Ook Hoevenaars heeft zijn handen vol aan het natuurbeschermingsrecht. “Wij ontvangen veel bestemmingsplannen voor het buitengebied en m.e.r.’s over veehouderijen. De stikstofbelasting speelt daarbij een grote rol. We bespeuren een dilemma tussen ruimtelijke ontwikkelingen die de lokale overheden in deze gebieden willen toelaten en de Europees beschermde natuurgebieden die gebukt gaan onder teveel stikstof. Dit levert een polarisatie op. Om dit te doorbreken, wachten we met smart op de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS). Een praktische benadering om het stikstofgehalte te verlagen en natuurontwikkeling mogelijk te maken, zonder dat dit ten koste gaat van de landbouw of industrie.”

Passende oplossing

De voorlopige PAS is 1 juli aan de Tweede Kamer aangeboden en treedt naar verwachting eind dit jaar in werking. Agrariërs die in een

Natura 2000-gebied zijn gevestigd, hebben een natuurbeschermingswetvergunning nodig. In plaats van de stikstofdepositie per boerderij als uitgangspunt voor de effectbepaling op het Natura 2000-gebied te nemen, gaat de PAS uit van een gebiedsgerichte benadering waarin rekening wordt gehouden met onder meer de stikstofdepositie van de agrarische sector. Dat biedt bestuurders meer speelruimte om een passende oplossing te vinden voor natuur en economische ontwikkelingen. “Het is eerlijker”, zegt Hoevenaars. “Nu komt soms alles op de schouders van een veehouder terecht, die toevallig in een Natura 2000-gebied is gevestigd. Hij wil uitbreiden omdat hij het anders niet redt, maar hij mag niet omdat de wet nu op die ene boerderij is gericht.”

Natuurwet

Naast de PAS werkt het ministerie van EL&I aan een nieuwe Natuurwet. Deze wet vervangt de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet en streeft naar decentralisatie. Dat betekent dat provincies, gemeenten en waterbeheerders verantwoordelijk worden voor de uitvoering. Daarnaast worden beheersplannen voor de 162 Nederlandse Natura 2000-gebieden opgesteld. Daarin staan de maatregelen die eigenaren, gebruikers en overheden moeten nemen om de doelen uit de aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden te realiseren. Ook deze twee nieuwe instrumenten moeten meer duidelijkheid geven over de praktische toepassing van natuurbeschermingsrecht. “Nu moeten er veel onderzoeken worden uitgevoerd binnen een relatief beperkte tijdsperiode”, zegt Soppe. “Zo is er bij elke wijziging van een achtergrondconcentratie een nieuw onderzoek nodig. Dat kan frustrerend zijn. Ik heb meerdere malen meegemaakt dat het bevoegd gezag op het punt stond een bestemmingsplan vast te stellen en dat moest annuleren, omdat er een nieuwe studie moest worden uitgevoerd.”

Niet onderschatten

Ondanks de ingewikkelde wet- en regelgeving waarmee we het nog even moeten doen, willen Hoevenaars en

Soppe milieuambtenaren meegeven dat ze Natura 2000 niet moeten onderschatten. “Het is heel vervelend als Natura 2000 niet aan de orde is gekomen aan het begin van de besluitvorming”, zegt Hoevenaars. “Want als het voor de rechter komt, kun je helemaal opnieuw beginnen.”

Wabo

De Natuurbeschermingswet haakt aan bij de Wabo. Dat betekent dat de vergunningverlening via het [Omgevingsloket Online](#) kan verlopen. Dit is echter niet verplicht.

Er is een Natura 2000-app beschikbaar.

Download hem nu via het logo!

Alle en watermeldingen

Vanaf 10 oktober kan iedereen via het Omgevingsloket Online naast een omgevingsvergunning ook een watervergunning aanvragen of een watermelding doen. Een watervergunning of -melding is nodig voor bijvoorbeeld lozingen op oppervlaktewater, grondwateronttrekkingen of de aanleg van een steiger. Hoe bereiden vergunningverleners bij waterbeheerders zich hierop voor?

De watervergunning vindt zijn grondslag in de Waterwet, die anderhalf jaar geleden in werking trad. Naast de vergunning- of meldplicht - die direct uit de Waterwet voortvloeit en nodig is om bepaalde handelingen uit te voeren - hebben provincies en waterschappen hun eigen verordeningen. Op grond daarvan kan ook een vergunning- of meldplicht gelden. Deze eigen eisen worden ook opgenomen in de watermodule van het Omgevingsloket online. Peter de Putter, namens het ministerie van IenM verantwoordelijk voor de implementatie van de watermodule: "Die lokale regels zijn nieuw in het Omgevingsloket online. Als je voor je huis een steiger wil aanleggen en je moet er een vergunning voor aanvragen bij het waterschap, kun je de aanvraag zelf regelen via het landelijke Omgevingsloket online".

Voordeel

Mariska van der Pol is projectleider Omgevingsloket online bij het Hoogheemraadschap van Rijnland. Zij en haar collega's krijgen deze maand een opleiding om met het Omgevingsloket te werken. Eerder hebben ze al wat ervaring opgedaan in de oefenomgeving van het

Omgevingsloket. Van der Pol vindt het een groot voordeel dat gebruikers via het Omgevingsloket kunnen checken voor welke werkzaamheden ze een melding kunnen doen en wanneer ze een watervergunning moeten aanvragen. "Het is soms best lastig om de regelgeving aan burgers en bedrijven uit te leggen. Ook omdat er regelmatig nieuwe wet- en regelgeving bijkomt. Via het Omgevingsloket wordt iedereen altijd goed en actueel geïnformeerd. Daarnaast krijgt de gebruiker een op maat gesneden aanvraagformulier. Toegespitst op de werkzaamheden waarvoor hij of zij een vergunning nodig heeft."

Frontoffice helpt aanvragers op weg

Dat neemt niet weg dat Van der Pol nog wel vragen van aanvragers verwacht. "Soms moeten burgers en bedrijven veel vragen beantwoorden en bijlagen bijvoegen. Dan kun je de draad kwijtraken. Daarom hebben we flink ingezet op de baliemedewerker, één van de rollen binnen het Omgevingsloket. Onze baliemedewerkers gaan aanvragers helpen met vergunningenchecks en het opstellen van aanvragen. Om dit goed te doen, hebben we een frontoffice ingericht. Daarin zit ook een aantal vergunningverleners om aanvragers te helpen."

watervergunningen digitaal

Niet alle vergunningverleners van het Hoogheemraadschap houden zich bezig met het Omgevingsloket. Dat is een bewuste keuze, zegt Van der Pol: “Je kunt het Omgevingsloket er niet zomaar even ‘bij doen.’ Het is een nieuw medium voor ons. Als je mensen verder wilt helpen, moet je precies weten hoe het loket in elkaar zit.”

Digitaal handelen: kwestie van oefenen

De invulling van de rol van de baliemedewerker is voor het Hoogheemraadschap de belangrijkste verandering. “Daarnaast moeten we onze eigen keurregels in het loket invoeren en enkele andere werkzaamheden verrichten om goed met het Omgevingsloket te kunnen werken. De behandeling van aanvragen en meldingen wijzigt niet ingrijpend. Die is inhoudelijk hetzelfde. Het feit dat we de aanvragen straks digitaal behandelen, is een kwestie van oefenen.”

Samenwerking andere bevoegde gezagen

Dat geldt ook voor de samenwerking met andere bevoegde gezagen, zoals de provincie, Rijkswaterstaat en andere waterschappen. “Bij onze vergunningen komt coördinatie of samenloop met de provincie en Rijkswaterstaat weinig voor. We hebben daarom gekozen voor een pragmatische aanpak. Als zo’n aanvraag binnenkomt, spreken we af hoe we het digitaal regelen. Er is wel meer samenloop met andere waterschappen. Hiervoor gaan we binnenkort enkele digitale werkafspraken maken. Bijvoorbeeld over de manier waarop we gegevens uitwisselen via het Omgevingsloket.”

Eéndaagse training

Een belangrijk onderdeel van het werk van Peter de Putter is communicatie, met name voorlichting en training. Momenteel geeft hij met een aantal andere IenM-ers ééndaagse trainingen om medewerkers van Rijkswaterstaat, provincies en waterschappen te leren werken met het digitale loket. Deze trainingen vinden plaats op [vijftien plaatsen](#) in het land. Aan de hand van een praktijkcase, waarbij alle organisaties zijn

---

“Omgevingsloket online vergemakkelijkt samenwerking”

betrokken, wordt er geoefend met de watermodule. “Neem een initiatiefnemer die een bodemenergiesysteem wil aanleggen in de buurt van een dijk. Stel dat er bij het bodemenergiesysteem spoelwater vrijkomt dat wordt geloosd in de Rijn. In dat geval zijn alle drie ‘wateroverheden’ betrokken vanuit verschillende rollen. Om de beurt gaan deze mensen achter de laptop zitten om hun deel via het Omgevingsloket online te behandelen. Stap voor stap gaan we zo gezamenlijk door de casus heen. Mooi meegenomen is dat de cursisten meteen de collega’s bij de andere overheden leren kennen. Ook dat vergemakkelijkt de samenwerking. Na afloop gaan de cursisten met de handleiding voor de watermodule naar huis en kunnen ze in hun eigen organisatie andere collega’s wegwijs maken.”

Impuls aan samenwerking

De Putter verwacht dat de samenwerking tussen de drie waterorganisaties een impuls krijgt met het Omgevingsloket online. “Er wordt nu al veel samengewerkt in het land via bijvoorbeeld samenwerkingsverbanden. Maar het Omgevingsloket online voegt iets extra’s toe. Het vergemakkelijkt de samenwerking omdat het allemaal via één middel kan worden afgehandeld.”

Die samenwerking strekt verder dan waterorganisaties alleen. De Putter stelt dat water- en omgevingsvergunningen elkaar raken. “Denk aan gemeenten die verantwoordelijk zijn voor het stedelijk waterbeheer. Het is dus belangrijk dat provincies, Rijkswaterstaat en waterschappen ook de gemeenten weten te vinden. Ook over dit thema zijn en worden [voorlichtingsbijeenkomsten](#) georganiseerd.

Vragen over de watermodule van Omgevingsloket online? Stel ze aan de [InfoMil-helpdesk](#).

Regiobijeenkomsten Asbest op scholen

Werken aan veilige scholen

Vanaf deze maand kunnen medewerkers bouw- en woningtoezicht, onderwijsspecialisten en vergunningverleners van gemeenten regionale bijeenkomsten bijwonen over asbest op scholen. Een asbestspecialist, getraind door Kenniscentrum InfoMil, informeert gemeenten en scholen hoe ze asbestrisico's kunnen beperken.

keuze om hun ervaringskennis optimaal te benutten. Zo kunnen wij met de kennisoverdracht zo effectief mogelijk aansluiten op de ervaringen van de deelnemers.” Kenniscentrum InfoMil levert de inhoudelijke expertise voor de regiobijeenkomsten en biedt diverse informatieproducten aan. “De betrokken asbestambassadeurs zijn hierover geïnformeerd. We hebben ze voorzien van presentatiemateriaal en hulpmiddelen die ze kunnen gebruiken tijdens de regiobijeenkomsten. Zo hebben we twee stappenplannen ontwikkeld en een checklist om offertes voor asbestinventarisaties aan te vragen en te beoordelen. Ook hebben we de eisen op een rij gezet waaraan de inhoud van een asbestinventarisatie en een beheersplan moeten voldoen.”

Marlon Offerman, Kenniscentrum InfoMil

De regionale bijeenkomsten worden georganiseerd door gemeenten, provincies en regionale samenwerkingsorganisaties. Doel is deskundigen bij gemeenten te ondersteunen bij het kwalitatief goed beoordelen van asbestinventarisaties en het adviseren van schooldirecteuren en –bestuurders.

Onderwerpen die aan de orde komen, zijn:

- Wat is de beste manier om een asbestinventarisatie aan te besteden?
- Wat zijn de eisen waaraan zo'n rapport moet voldoen en de beoordeling daarvan?

Marlon Offerman van Kenniscentrum InfoMil: “Verder komen vragen aan bod zoals: Wanneer moet asbest met een worden verwijderd en wanneer kan het blijven zitten? Welke maatregelen moet je in dat geval nemen om de risico's te beheersen? Hoe ga je om met het verplichte asbestbeheersplan? Wat zijn veel voorkomende vragen en vervolgvragen?”

Centrale rol asbestambassadeurs

De regiobijeenkomsten worden inhoudelijk verzorgd door asbestambassadeurs, die werkzaam zijn bij een gemeente of regionale milieudienst. Offerman: “Het is een bewuste

Kennisoverdracht

Begin deze maand volgden tien asbestambassadeurs een ‘Train de trainer’-bijeenkomst van Kenniscentrum InfoMil. Ze werden geïnformeerd over het landelijke project ‘Asbest op scholen’ en alle inhoudelijke aspecten rondom dit onderwerp.

Inhoudelijke deskundigheid is belangrijk, maar een training staat of valt met goede kennisoverdracht. Ook hieraan is gedacht, zegt Offerman: “We hebben onder andere aandacht besteed aan de presentatievaardigheden, het werken met groepen en de manier waarop de asbestambassadeurs optimaal gebruik kunnen maken van de deskundigheid in de groep. Hoe kunnen ze die expertise via discussies boven water krijgen?”

Wilt u deelnemen aan een regiobijeenkomst? [Klik hier](#)